

Språkgranskning

© Lars Sjödin 2016–2018

Beteendet framför allt

0.5. INNAN VI BÖRJAR ... PÅ RIKTIGT!

Är du röd, gul, grön eller blå? Lägg av, vad är det för idiotfråga?

Faktum är att det idag 2018 finns en del människor som överdrivet frälsta ser blåa, gula, röda och gröna människor överallt. Men det finns säkert lika många som med rädslostyrd skepticism basunerar ut att ingen kan ha nytta av en modell som inte faller in i deras referensram av hur saker och ting ska vara. Dessutom är ~~ju~~ originalteorin ända från 1920-talet. Så ~~dant~~ gammalt skräp kan man ju inte använda. Men ibland kan även saker som har sitt ursprung i något gammalt vara användbart. Kanske kan till och med det gamla uttjatade citatet: "Vare sig du tror eller inte tror på något så kommer du att få rätt." komma väl till hands då och då.

DISC är troligen en av världens mest använda modeller för att beskriva människors likheter och olikheter i beteende och kommunikation. Men går det verkligen att förenkla människors beteende så här? En högst relevant fråga och väldigt enkel att besvara. Nej, det går det inte. Betyder det att modeller som inte ger svar på allt är meningslösa eller oanvändbara? Också en enkel fråga att besvara. Nej det betyder det inte.

Som en start i denna bok skulle jag därför vilja föra in en gråzon i det jag i många fall tycker blir polariserande diskussioner som varken är hjälpsamma för de som för dem eller för de som läser dem. DISC har varit på tapeten i på senare tid och kanske i synnerhet sedan den storsäljande boken "~~Omgiven av idioter~~" kom ut. Det har inneburit att jag å ena sidan fått läsa allt mer av endimensionella DISC-förklaringar på komplexa situationer och beteenden. Lite snabba färganalyser av folk, utan någon djupare förklaring till vad, hur och varför. Vilket i sin tur förstås lett till motkrafter som många gånger bestått av kraftfulla fördömanden. Inte sällan av

Kommenterad [a2]: Bättre att utelämna året. Det är ju snart 2019 och då kommer boken redan kännas daterad om det står 2018.

Kommenterad [a3]: Oklart vad originalteorin syftar på eftersom vi ännu inte har kommit i kontakt med DISC i texten. Texten verkar utgå ifrån att läsaren har kunskap om DISC sedan tidigare, än så länge.

Kommenterad [a4]: Stryk på grund av upprepning (gammalt förekommer i meningen innan och uttjatade antyder redan att det är gammalt ändå).

Kommenterad [a5]: Tycker att det skulle funka bättre med detta stycke som inledning. Låt alltså detta och föregående byta plats. Då får läsaren genast begreppet DISC med sig och det blir inte oklart vad originalteorin (se tidigare kommentar) är. Är du röd, gul, grön-meningen kan stå kvar där den är ändå.

Kommenterad [a6]: Här kanske man bör sätta ut författarens namn också.

Formaterat: Teckensnitt: Kursiv

Sammanfattning

Boken förklarar och använder sig av DISC-analys för att förklara människans beteende med fokus på olika ledarstilar. Den erbjuder verktyg för att göra en egen analys och påpekar på ett ofta konkret sätt vad som är styrkor och svagheter med de olika typerna av ledarskap. Boken tilltalar troligtvis läsare som är intresserade av personlighetsanalys, vill förstå sig själv och sitt beteende bättre eller utvecklas som ledare. Den gör läsaren mer medveten om varför hen (eller kanske personer i hens omgivning) agerar och reagerar på ett visst sätt.

Textens svårighetsgrad ligger på en lagom nivå och känns rätt för målgruppen. Språket är rättframt och blir sällan krångligt. Där begrepp eller ord vars mening i sammanhanget inte är helt självklar dyker upp ges oftast en förklaring till vad som menas. I övrigt är texten logiskt uppbyggd med avstamp i vad en ledare och ledarstil är, sedan fortsätter vi till en förklaring av vad DISC är och var. Den största delen av boken fokuserar på de olika färgerna och hur man tolkar sitt resultat av analysen samt tillägnar sig den på ett konstruktivt sätt utan att fastna i några fällor och bara se sitt beteende som en färg att gömma sig bakom.

Jag upplever det som att texten har allra bäst flyt i de kapitel eller stycken där författaren skriver mer fritt och inte utifrån en av färgerna. Många bra liknelser och jämförelse, som med equalizern och golfsvingen, gör texten angenäm att och ämnet mer lättillgängligt än om texten enbart hade haft en facklitterär ton rakt igenom.

I vissa delar av boken verkar författaren rent textmässigt ha använt samma mall för alla de olika färgerna. Visst kan det verka vettigt att behandla alla färger likvärdigt. Och det kan mycket väl vara så att vissa läsare väljer att bara läsa om "sin" färg. Men en läsare som läser igenom hela boken kommer reagera på att till exempel alla inledningarna i kapitel 6:s delar **Öka den X intensiteten** ser likadana ut: "Vi vet att en ledare med ett högt D-beteende kan se olika ut, precis som att färgen röd kan ha flera olika nyanser men fortfarande definieras som röd." De inledande styckena är alltså likadana, ord för ord, fast med färgen.

En annan sak jag reagerade på är att stycket "Nedanstående tips är korta och koncisa. Du behöver själv bilda dig en uppfattning om vad de betyder för dig i din ledarroll och utifrån den situation du befinner dig i. Det är inget självändamål att göra allt. Se istället tipsen som ett smörgåsbord där du kan plocka det som passar dina och andras behov just nu." förekommer på fyra ställen. Här kommer läsaren ihåg framför allt formuleringen om smörgåsbordet. Fundera gärna över om man verkligen ska använda exakt samma stycke/formuleringen/jämförelse. Går det att omformulera och variera så att läsaren inte upplever det som att författaren kopiera och klistrat in delar av sin egen text? För att undvika upprepning av det inledande stycket och jämförelsen med att en färg kan ha flera olika nyanser så kanske det går att lösa genom att man gör en enda inledning till **Öka den X intensiteten**?

Övriga reflektioner

Känner att det börjar lite pang på på sidan 3. I dokumentet har jag föreslagit att man ändrar plats på stycket som börjar Faktum är och stycket nedan (DISC är troligen). Detta för Byt plats på de två första styckena, det ger läsaren begreppet DISC, vilket inte har introducerats i boken än och då kan man som läsare fråga sig vad som menas med ordet originalteorin (till vad?) som nämns i första stycket.

En sak jag reagerade på i texten är användningen av DISC-verktyg/DISC-instrument. Är detta samma sak? I så fall är det bättre att konsekvent använda antingen verktyg eller instrument genom texten för att inte förvirra läsaren.

Titeln **Beteendet framför allt – fyrdimensionellt ledarskap med DISC** tycker jag funkar bra. För mig handlade boken mer om ledarskap än beteende, även om beteende så klart har en stor och viktig del i boken. Tror dock att det är bra med undertiteln där det framgår att boken handlar om ledarskap.

Vid några tillfällen nämns andra författare/forskare, som Chelladurais och Maxwell, men de nämns endast med efternamn. Kan vara bra att ange fullständigt namn när någon förekommer i texten första gången, samt även lägga en kort förklaring/titel etc så att man förstår varför den här personen är relevant för DISC.

Två ord som jag upplevde förekomma många gånger i boken är naturligt (i olika varianter som naturlig, naturliga) och ordet dock. Ordet naturligt behövs så klart i formuleringar som den naturliga ledarstilen, men se gärna över om det går att få bort där det inte är helt onödigt att ha ordet. Till exempel i fall som "något som inte känns helt naturligt" kanske det går att omformulera till "inte känns helt bekvämt"?

Dock är ett ord som kan sticka lite i läsaes ögon och det är ofta ett inte helt nödvändigt ord. Överväg om det inte är bättre att omformulera eller stryka ordet där det är möjligt.